

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 12, 1987

Nr. 221

„LKB Kronika“ Nr. 73

(Tęsinys)

Lietuvos TSR Aukščiausiosios

Tarybos Prezidiumui

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Gintauto Iešmanto, gyv. ATSR
Vuktilo raj. Podžarjės
gyvenvietė,

Laiškas

Apie tai pagrįstai buvo kalbėta „Literaturnaja gazeta“ (1986.XII.17.) išspausdintame laikraštyje „Žvelgti tiesiai į akis“ („Pravde v glaze“). Aiškinama, girdi, mūsų reikalas pateikti tau kaltinimą, tavo reikalas gintis. Išsikėpurnėsi – gerai, nusikėsi – dar geriau. Mes čia esą niekuo dėti, nusiplauname, kaip tas Poncijus Pilotas, rankas, ir tiek. Išėina, kad, pasak minėto straipsnio autoriaus, „skėstančiųjų gelbėjimas yra pačių skėstančiųjų reikalas“. Juo labiau, kad politinėse bylose iki teismo advokato, nors jo vaidmuo ir minimalus, paslaugomis neleidžiama naudotis.

Persitvarkymo dvasia reikalauja atviromis akimis pažvelgti į praeitį, atvedusią visuomenę į sustingimo įvairiose srityse būklę. Reikia pagaliau pasakyti visą tiesą ir apie asmens kulto padarinius Lietuvai. Tabu, kurie lig šiolei kaustė mintį

šioje srityje, privalo būti galutinai pašalinti. Dėl to aš noriu ir ne tik noriu, bet ir privalau – atkreipti dėmesį į 1974 metų rudenį įvykius susijusius su manimi. Tuomet VSK organai, remdamiesi melagingu įskundimu (arba pačių sugalvota versija) padarė mano bute kratą. Įskundimas, esą aš parašęs apie R. Kalantą 15 posmų eilėraštį ir jį, važinėdamas kaip žurnalistas į komandiruotes, platines po Lietuvą, suprantama, nepasitvirtino. Bet VSK darbuotojams tas ir nerūpėjo, nes jie turėjo tikslą paimiti mano poetinę kūrybą, apibūdindami ją kaip „antitarybinius eilėraščius“ (taip suformuota kratos protokole).

Iš manęs atimta poezija buvo panaudota tam, kad būtų galima mane pašalinti iš partijos, iš darbo, iš žurnalistų sąjungos.

(Bus daugiau)

Teisiamas nekaltas žmogus

Ottawa. — Adv. Paul Chumak, vienas iš Demjanjuko grupės teisininkų, kuris su Edward Nishnik, jo žentu, Edmontono mieste rinko aukas Jono Demjanjuko teismo išlaidoms padengti, pranešė, jog šioje sesijoje liudininku bus žymusis dr. Julius Grant, britų ranka rašymo specialistas, kuris išaiškino Hitlerio suklustotą dienoraštį, kai tam tikri asmenys norėjo jį atspausdinti ir uždirbti pinigų. Stebėtojų nuomone, Demjanjuko teismo eiga igavo gynimo pusę didesnę pasitikėjimą. Jo byla tampa surišta su to meto istoriniais įvykiais ir tinkamu tų įvykių išaiškinimu. Manoma, kad Demjanjuko advokatų strategija padės įrodyti, kad sovietų pristatytas nacių asmens irodymo dokumentas yra specialiai pagamintas.

Japonų prašymas Amerikai

Tokio. — Noboru Takeshita, Japonijos naujasis ministras pirmininkas, ragina Reagano administraciją ir Amerikos Kongresą skubiai sumažinti biudžeto deficitą. Pirmą kartą kalbėdamas spaudos konferencijoje kaip Japonijos vadas, Takeshita šio meto akcijų kritimą ir dolerio vertės mažėjimą surišo su Amerikos biudžeto nesubalansavimu.

Jis pasižymėjo, kad Japonija dalyvaus pasaulio finansinėse problemose kartu su kitais kraštais ir neleis staigaus yenos stiprėjimo prieš dolerio vertę. Takeshitos komentarai reiškia, jog naujoji Japonijos vyriausybė nekeis buvusios vyriausybės kurso su Amerika. Bet jis dar kartą pastebėjo, jog Amerika privalo subalansuoti savo biudžetą ir prekybą. Prieš užimdamas premjero postą, Noboru Takeshita buvo Japonijos Finansų ministru.

Japonijos naujasis ministras pirmininkas Noboru Takeshita kalba pirmoje spaudos konferencijoje.

Jordano karalius Hussein, kairėje, sveikina Irako prezidentą Saddam Hussein, atvykusį į arabų viršūnių pasitarimus Jordano sostinėje.

Arabų viršūnių pasitarimai

Amman. — Prezidentai, karaliai ir arabų pasaulio emiratai pradėjo pasitarimus Jordano sostinėje. Arabų valstybės nėra vieningos; jos susiskaldžiusios į blokus — vieni save vadina moderuotais arabais, kiti — radikalais. Tai pirmą kartą viršūnių konferencija penkerių metų laike, kai 22 arabų valstybių galvos susirinko bendram pasitarimui. Yra susidariusi opinija, kad arabų valstybės negali susitarti.

Jei arabai nesusitars

Didžiausią problemą šiuo metu kelia Iranas, kuris prieš arabų valstybes plečia karinio pobūdžio veiksmus Persų įlankos regione, remdamasis islamišku militarizmu. Arabams jau problema sudaro alyvos kainos ir didėjantis recesijos pavojus. Be to, nesibaigia Izraelio okupacija Jordano ir Sirijos teritorijose. Nežinia, kokią reikšmę turės įvykęs perversmas Tunisyje, kai ministras pirmininkas Ben Ali pašalino Habib Bourguibą praėjusį sekmadienį iš prezidento posto. Tunisija yra viena vakarietiškiųjų valstybių.

„Šitas viršūnių suvažiavimas vyksta tokiu metu, kai arabų tautos pergyvena sunkų ir jautrų periodą, kai yra pavojus jų saugumui, ekonominiams gerbūviui ir politiniam susiskaldymui“, sako Jordano Užsienio reikalų ministras, kuris yra šio suvažiavimo pranešėjas spaudai. „Jei ši konferencija nepasiseks, ateitis yra niūri“.

Iranas trukdo susitarti

Susirinkimo pradžia nežadėjo nieko gero. Kai kurie kraštai yra opozicijoje prieš Saudi Arabiją, kuri organizuoja diplomatinį boikotą prieš Iraną, jei šis nesutiks su karo paliaubomis baigti septynerių metų karą. Prieš nutraukimą ryšių yra Sirijos ir Libijos valstybės, kurios turi tradicinius santykius su Teherano vyriausybe. Joms pritaria Jungtinis Arabų Emiratas ir Qatar, Saudi Arabijos sąjungininkai. Karalius Fahd, kurio turtingas kraštas ir politinis svoris jau savaime daug reiškia, nutarė laikytis

nuošaliai, sako arabų diplomatai. Bet karalių Fahd čia atstovauja princas Abdallah.

Saudis remia Iraką

Kai prasidėjo Persų įlankos karas, Saudis daugiausia padeda Irakui savo pinigine parama. Irakas jau yra gavęs 40 mil. dol. iš Saudi Arabijos ir Kuveito valstybių. Saudis vien tik šiais metais yra nupirkęs ginklų ir amunicijos iš Egipto, už bilijoną dol., kuris juos nusiuntė Irakui. Jordanas pareiškė nepasitenkima, kad pats karalius Fahd nedalyvauja šioje viršūnių konferencijoje. Bet idomu, jog Saudis pasiuntė Jordanui 126 mil. dol. už tai, kad šis priėmė šią viršūnių konferenciją. Jei Fahd dalyvautų, jis padėtų išlyginti arabų nuomonių skirtumus.

Kaip sugrąžinti Egiptą

Šiuo metu šioje konferencijoje žymiausią rolę vaidina pats Jordano karalius Hussein. Norima, kad arabų lyga sugrąžinti Egiptą. Husseinis turi gerus ryšius su Egipto prezidentu Hosne Mubarak. Tačiau tam labai priešinasi Sirija, nes Egiptas pasirašė taikos sutartį su Izraeliu. Nežiūrint to, daugelis esą už sugrąžinimą Egipto ir arabų pasauli. „Ši konferencija yra apie Iraną ir Egiptą. Egiptas yra kiekvieno esančio šioje konferencijoje galvoje“, sako tos konferencijos dalyviai.

Kai kurie šaltiniai sako, jog nežiūrint, kad su Iranu nieko nebus pasiekta, bet Kuwaitas, Bahrain, Arabų Emiratas, Irakas ir gal būt Saudi Arabija sugrąžins savo ambasadorius į Egiptą.

Čiurlionio draugija Lietuvoje

Kaunas. — Iš okupuotos Lietuvos pranešama, kad ten suorganizuota Mikalojaus Konstantino Čiurlionio draugija.

Čiurlionio kūryba Lietuvoje buvo pradėta rūpintis dar prieš I-jį pasaulinį karą. Apie jo meninę kūrybą buvo diskutuojama ne tik studentų, bet ir to meto

TRUMPAI IŠ VISUR

Kongresmanas James Balbry iš Nevados parašė Sovietų Sąjungos ambasadoriui J. Dubinin Washingtono laišką, prašydamas, kad būtų leista nuvykti į Latviją ir ten pabūti lapkričio 17-19 dienomis, kai latviai minės savo nepriklausomybės sukaktį ir darys demonstracijas. Tuo tarpu atsakymo dar nėra gauta.

Managvoje, kai sugrįžo iš Maskvos Nikaragvos prezidentas Daniel Ortega, pasakė, kad sovietų vyriausybė pažadėjo ir toliau teikti paramą, kad sandinistai galėtų apsiginti nuo priešų.

Johannesburge Pietų Afrikos vyriausybė paleido iš kalemio Govan Mbeki, kuris prieš 20 metų buvo afrikiečių tautinės organizacijos vadas, nuteistas kalėti už sabotazo veiksmus.

Manilos universitete Filipinų policija suėmė 24 komunistų sukilėlius, kurie ten buvo pasislėpę po to, kai buvo suėmę apie 100 darbininkų ir už jų paleidimą prašė 25,000 dol. sumokėti.

Moskvoje yra atvykęs Valstybės sekretoriaus padėjėjas John C. Whitehead dviejų dienų pasitarimams, kad būtų pasirodžius viršūnių pasitarimams gruodžio pradžioje. Pažymėtina ne tai, kad viršūnių konferencija tikrai įvyks, bet kad joje bus diskutuojamos žmogaus teisės ir humaniškieji reikalai, kai abu vadai pradės pasitarimus Washingtono.

inteligentų tarpe. Jis tada buvo laikomas lyg savos rūšies modernistas.

Naujoji draugija rūpinsis Čiurlionio kūrybos propagavimu. Sakoma, kad veiks kaip Kultūros fondo dalis. Vienas iš šios organizacijos tikslų busias surasti privačiose kolekcijose esančius Čiurlionio kūrinius. Draugija išsirinko 11 asmenų tarybą, į kurią įeina įvairių profesijų žmonės. Draugijos pirmininku išrinktas žinomas muzikologas bei „Čiurlionistas“ prof. Vytautas Landsbergis.

Komjaunimas privalo kontroliuoti grupes

Kai žodžiai nesiderina su darbais

Maskva. — Sovietų Sąjungoje Komunistų partijoje yra apie 40 milijonų komjaunimo narių. Šis padalinys išleido raštą, norėdamas sukontroliuoti įvairias politines grupes, kurios organizuojasi atsiliepdamos į Gorbačiovo galsnost politiką. Tame rašte, kurį paruošė Agitacijos ir Propagandos skyrius ir ant kurio yra užrašyta „slaptai“, nurodo, jog tos grupės turi būti įjungtos į Komjaunimo organizaciją su savo „sveikais principais“.

Nereikia kitų grupių

Dokumentas nurodo, jog jaunų žmonių grupės turi būti jau egzistuojančiose Komjaunimo organizacijose ir jos komitetuose. „Nėra reikalo sukurti naujų organizacijų“. Šito dokumento nuorašas pateko į New York Times dienraščio redakcijos rankas. Komjaunimo vyresniojo pareigūno Nikolai Paltsevo žodžiais, kuris yra centriname komitete ideologiniams reikalams, pasakė, jog tas dokumentas tik svarstomas ir nėra paskutinis Komjaunimo organizacijos žodis. Bet jis išleistas organizacijos vidaus remuose vaizdžiai pasako apie sovietų pagrindinę organizaciją, kai žmonės pradeda tikėti ka Gorbačiovas kalba. Politinių grupių sambūriai paskutiniu metu išaugo, norėdami didesnės demokratijos. Daugumas jų palaiko Gorbačiovo politinę ir ekonominę liniją krašte savaip interpretuodami tą programą. Toms grupėms priklauso tautinės organizacijos, pasivadinusios „naujosios kairės“ socialiniais klubais, kurių galvomas yra orientuotas į Vakarų, panašus disidentų grupėms.

Laiškų rašymas Maskvoje

Paskutiniu metu Maskvoje tos grupės pradėjo organizuoti laiškų rašymą, pasisakydamos už Maskvos Komunistų partijos sekretorių Boris Yeltsin, kuris norėjo pasitraukti iš Politbiuro todėl, kad reformos per daug lėtai vykdomos. Partijos vadai kalba užsienio reporteriams, jog partija mano, kad Yeltsin pasitrauks, bet ši žinia sovietų spaudoje uždrausta skelbti. Komunistų partija esanti abejinga panašių grupių veiklai. Yra sudaryta komisija, kuri turi iširti, ar galima toleruoti jų susiorganizavimą. Tame Komjaunimo pranešime rašoma, jog tokias grupes organizuoja studentai, kurie baigia universitetą arba jau baigė mokslus.

Vatikanas 1922 m. lapkričio 10 d. pripažino Lietuvą de jure valstybe.

Romoje Lenkijos kardinolas Josef Glomp ir Ukrainiečių Katalikų Bažnyčios galva kardinolas Myroslav Ivan Lubachivsky sutarė, dalyvausiant popiežiaus Jono Pauliaus II asmeniniam sekretoriui Stanislaw Dziwicz, kad tūkstantmečio Ukrainos krikšto paminėjimas bus ir Čenstachavoje. Kardinolas Lubachivsky padėjo kardinolui Glomp už tai, kad yra užmirštos praeities klaidos, kurios nustatė ukrainiečių tautą prieš lenkų tautą.

tai, kurie baigia universitetą arba jau baigė mokslus.

Laisvos diskusijos nepakeliui

Idomu, kad ir dabar Komjaunimo vadovybė nemėgsta laisvų diskusijų, sako partijos sociologas Lyonti Byzovas. Daugelis biurokratų ir karjeristų per ją pasiekė aukštą pozicijų ir bijo jas prarasti. Komjaunimo vadovybė nesanti nusprendusi kokią strategiją naudoti politinių susigrupavimų klubų kontrolei, tačiau, jų veiklai reikia nurodyti veikimo kryptį, kuri derintų su Komjaunimo organizacijos tikslais. Neseniai į Leningrado universitetą nebuvo priimta studentas, kai Komjaunimo organizacijos vadovybė suteikė tokią atestaciją, kad jis „turi nepastovų pilitinį nusistatymą“. Panašus atvejis buvo ir Maskvoje. Komjaunimo vadovybė nepatenkinta, kad jaunimas skaito ir Leono Trotskio raštus.

Nematoma kontrolė

Toliau, tame dokumente raginama atkreipti dėmesį į neleistiną jaunimo grupių veiklą, o ypač į socialinio — politinio pobūdžio klubo veiklą ir bandyti jį sukontroliuoti. Tik studentai, kurių politinis žvilgsnis ir išsilavinimas nekelia abejonių, gali būti Komjaunimo organizacijos, patariama dokumente, Komjaunimo skyriams patariama siųsti į tokių klubų susirinkimus gerai pasirušiusius Komjaunimo narius, kurie pajėgtų tokio klubo narius pakreipti partijos veda linkme.

Viešai — glasnost, slaptai — partijos kontrolė

Taip pat rekomenduojama, kad Komjaunimo spaudoje būtų kritiškai rašoma apie tokių politinių grupių veiklą. Ir tai jau buvo atlikta praktiškai. Komjaunimo savaitraštis „Sobesednik“ praėjusį mėnesį jau apkaltino vieną klubą, pasivadinusį Demokratijos ir Humanizmo klubu, kad jis veikia pagal CIA instrukcijas. Viešas susikirtimas įvyko jaunimo organizacijų konferencijoje Maskvoje, kur buvo svarstomas socialistų judėjimas užsienio kraštuose: nepriklausomos grupės išėjo prieš Komjaunimo kontroliuojamas grupes. Ši konferencija baigėsi tuo, kad Komjaunimo vadovai tų disidentų delegatų nebeįleido į konferencijos patalpas. Komjaunimo vadovybės slapta instrukcija galioja, ir tai vyksta tada, kai viešai Gorbačiovas skelbia glasnost politiką, o slapta daro visai priešingai.

KALENDORIUS

Lapkričio 12 d.: Juozapas, Sopata, Astikas, Nauma, Teodoras, Galvainis.

Lapkričio 13 d.: Valentinas, Prancišius, Narvydas, Grožile, Didakas.

ORAS

Saulė teka 6:35, leidžiasi 4:34. Temperatūra dieną 55 l., naktį 33 l.

KOMUNIZMAS PAŠONĖJE

Nicaragua šiuo metu kelia susirūpinimą ne tik Centro Amerikoje, ne tik kaimyninėse valstybėse, bet ir Šiaurės Amerikoje, kuri yra netoli. Komunizmas prietiliu pasidarė Kubą per Jungtinių Amerikos Valstybių aplaudymą ir neapsižiūrėjimą. Dabar rūpestį visiems kelia vadinami sandinistai, paėmę valdžią po Anastasio Somoza diktatūros Nicaraguoje. Prieš Somoza diktatūrą — tėvo ir sūnaus, kurie visą valstybę pasidarė savo dvaru — kovoję visos demokratinės jėgos. Bet valdžią paėmė prisiplakėliai, komunizmui pataikavusieji ar vėliau komunistai pasidarė. Pasivadinę sandinistais, bet įvedę dar didesnę diktatūrą, negu buvo ankščiau. Net patys kovojusieji prieš Somoza diktatūrą išėjo į pogrindį ir pasidarė kovotojai prieš savo buvusius draugus kovos fronte.

Komunistai, remiami Sovietų Sąjungos ir Kubos, taip pat ir satelitinė valstybė, šiandien išgalėję valdžioje, persekioja bet kokią opoziciją, ypač dešiniuosius, ir veda sukomunistinimo politiką. Laisvės kovotojai, vadinami Contras-priešai, kovoja jau kelerius metus, laukia pagalbos iš kaimynų ir iš stipresnių valstybių, kad galėtų atgauti laisvę ir įvesti demokratine tvarką valstybėje, kuri ilgai kentėjo diktatūros savivaliavimą. Tie kovotojai nesigali nei gyvybių, nei turto, nei savo ateities, nes jie nori savo valstybėje matyti tik laisvus žmones, o ne komunizmo satelitus, ne Sovietų Sąjungą ar Kubos tarnus, kurie yra dabartiniai Nicaraguos valdytojai.

Centro Amerikos prezidentų taikos planas, kuris apima ir Nicaraguą, nėra vykdomas sandinistų, nes tam nepritaria Maskva, nepritaria ir Havana. Jie pasirašė taikos planą, bet viduje nepadarė jokių reformų, nepaleido politinių kalinių, negrąžino tikros laisvės spaudai, kurią uždarė tik dėl skirtingos nuomonės pareiškimų. Ir tai yra ne tik Centro Amerikos tragedija, nes komunizmas grasos visiems.

Nicaraguos partizanams — contras būtų lengviau, jeigu prieš juos nebūtų kurstomos net laisvųjų valstybių grupės pacifizmo vardu. Kremlius nuolat kalba apie taiką, bet kala ginklus, ieško naujų technologinių prietaikymų karo reikmenims. Kremlium seką daugelis samoningai ar nesamoningai, dėl naivumo ar išdavimo, žmonių, organizacijų, net religijų atstovų laisvuose kraštuose trumparegiškumo. Ir Amerikoje jie priešinasi, kad tik nebūtų teikiama pagalba Nicaraguos laisvės kovotojams, tartum sandinistai atstovautų savo tautai ir žmonių valiai. Iš tikrųjų jie tik įbaugina savo persekiojimąis, kalėjimais, gėdinimu ir žudynėmis, kaip darė ir daro visur, kur įsigali komunistai. Tie vadinami „pacifistai“ kovoja visomis priemonėmis, kad tik komunizmas būtų lengviau įsigalėti Amerikos kontinente.

Juokinga, jei nebūtų skaudu, kai skaitai, kad ir Jungtinių Amerikos Valstybių senatas ar Atstovų rūmų reprezentantai net viešai pasisako prieš laisvės kovotojus, prieš suteikimą jiems pagalbos, prieš pasipriešinimą

sandinistams, užgrobusiems teisėtai Nicaraguos valdžią. Ypač skaudu skaityti ar televizijoje stebėti demokratų partijos didžiulius kalbėjimus pasisakant ne už laisvės kovotojus ir jų rėmimą, bet priešingai — už sandinistus. Jie tik laukia, kad Ameriką apgautų Sovietų Sąjunga savo sutartimis, kurias iš anksto pasiryžusi, progai pasitaikius, sulaužyti. Ar šio krašto atstovai yra tokie naivūs, ar jie politikoje nieko nesupranta, sunku būtų atsakyti. Bet gyvenimas parodys, kaip jie savo valstybei ir tautai kasa dabar duobę, į kurią jie patys gali iškristi. O iš jos išlipti bus jau per vėlu.

Šiandien žvelgiant į Centro Amerikos valstybes, į prezidentą, kurio planas buvo priimtas ir už tai gavo net Nobelio taikos premiją, negalima abejoti geras norais. Bet geras noras ir pragaras gristas, pagal seną posakį. To plano net nesiūšia laikytis jį pasirašęs Nicaraguos prezidentas Ortega.

Centro Amerika nėra nei žmonių skaičiumi, nei turtais, nei savo kultūrinio pranašumu tiek pasižymėjusi, kad reikėtų tik apie ją galvoti. Bet tas kraštas skiria šiaurę nuo pietų — Šiaurės Ameriką nuo Pietų Amerikos valstybių, kurios yra reikalingos šiaurui, kaip Pietų Amerikai reikalinga šiaurė. Centro Amerika yra viduryje, kuri, išgalėjus bet kuriam krašte komunizmui, pasidarys pavojinga visoms Centro Amerikos valstybėms, pavojinga ir Pietų Amerikai, kurią jungia ta pati kalba ir daugelio ta pati ispaniška kilmė. Žinant ispanų ir jų mišinio su vietos indėnais būdą, nenujačiamas pavojus ir visam kontinentui — Jungtinėms Amerikos Valstybėms ir Kanadai.

Čia ir yra didysis rūpestis — saugumas visų žmonių pietuose ir šiaurėje, nes, kaip jau minėta, Centro Amerika yra šių kontinentų dalių jungtis ir perėjimas. Komunizmo prietiltis pamažu, bet samoningai daromas. Kuba yra tik sala, nors ji Amerikos pašonėje. Granada ar kitos Karibų jūros salos, kurios dabar jau turi nepriklausomybę, yra mažos su nedaugeliu gyventojų. Bet jos, kaip nunokę vaisius, nukristų į komunizmo šerblę, jei tik komunizmas įsigalėtų Centro Amerikoje. Jis pamažu pereitų į Meksiką šiaurėje ir Ekvadorą ar Kolumbiją pietuose.

Nicaraguą šiandien yra tas taškas, kuriame pavojų mato Amerikos vyriausybė, bet jo nemato ar nenori matyti partiniai žmonės, kai juose pėda stato ar yra pastatę Maskvos tarnautojai. Ir tai yra pavojingiausia, nes aplink Nicaraguą yra tik nedidelės valstybės, su mažai kariuomenės ir mažai turtu, kad galėtų kariauti prieš Sovietų Rusijos remiamą komunistinę valstybę.

Dabartinė politika, visuomeninis gyvenimas, ypač besireiškiantis ir Kremlui tarnaujantis „pacifizmo“ pasaulis yra pavojingi laisviesiems ir laisvosios valstybės. Tas pavojus ateina nejuokiamis dėl apsielėdimo, nerangumo ir akluo, remiant savo priešą ir neremiant tu, kurie kovoja iki gyvybių praradimo už laisvę.

P. S.

Geras žmogus yra švelnesnis su savo priešais, negu blogas žmogus su savo draugais.
R. Hall

Charakterio žmonės yra sąžinė kultūrinės bendruomenės, kuriai jie priklauso.
R. W. Emerson

Washington, D.C., politinėje konferencijoje. Iš kairės sėdi: V. Senuta, dr. V. Dambava, A. Nelsienė, V. Kamantas, G. Kamantienė ir dr. K. Ambrozaitis; stovi: A. B. Mažeika, M. Ambrozaitienė, L. Rugienienė, A. Rugienius ir D. Mažeikienė.

POLITINĖ KONFERENCIJA WASHINGTONE

Teigiami išpūdžiai su kritiškais pastabomis

Lietuvių Bendruomenės suorganizuota politinė konferencija Washingtone reikia laikyti pasisekusia, nes 130 dalyvių tarpe atgaivintas interesas pačioms aktualiausioms lietuviškoms problemoms, jos plačiai ir giliai išnagrinėtos savo tarpe ir išgirtos Amerikos valdžios pareigūnų nuomonės, o jie išgirdo mūsų Amerikiečių, Valstybės saugumo tarybos, Teisingumo departamentą ir Informacijos agentūros atstovai, regis visi su Harvardo universiteto doktoraais, tikrai turėjo pajusti, kad prieš save turi ne nuolankius etnikus, bet šviesius, gerai informuotus Amerikos piliečius, faktiškai ir loginiais argumentais sugebančius tvirtai ginti savo tezes. Išėjami iš Baltųjų rūmų, visi konferencijos dalyviai tikrai galėjo jausti pasididžiavimą sava tautine bendruomene.

Mums vyresniesiems džiaugsmą kėlė konferencijos dalyvių sudėtis: skaičiais jaunoji ir vidurinioji kartos vyresniuosius paliko toli užpakalyje. Ta nenutrūkstanti kartų linija pastebima ir atskirų temų referentų sudėtyje: bendrosios politikos klausimu — G. Damašytė, J. Danys, A. Gureckas ir dr. T. R. Meikis; ryšių su Lietuvos lietuviais — M. Drunga, J. Kojelis, dr. R. Misiūnas, V. Nakas, dr. B. Nemickas, OSI klausimu — dr. S. Sužiedėlis, dr. R. Vastokas, A. Mažeika (banketo metu) ir adv. P. Žumbakis.

Vytauto Volero visos tris temas jungianti paskaita išsiskyrė puikiu minčių formulavimu, tačiau ji labiau būtų tikusi visų svarstybų pradžioje. Jautrus dėmesys konferencijoje buvo parodytas iš Gulago išsivadavusiam Lietuvos rezistentui prof. Vytautui Skuodžiui, kuris čia dalyvavo su žmona Irena ir dukra Daiva ir skaitė paskaitą.

Konferencijos svarstybų išvada formuluota nutarimų komisija — A. Gureckas (pirm.), dr. K. Ambrozaitis ir J. Danys. Nutarimai priimti su kai kuriomis konferencijos dalyvių pastabomis ir papildymais.

JUOZAS KOJELIS

Jeigu, tačiau ji labiau būtų tikusi visų svarstybų pradžioje. Jautrus dėmesys konferencijoje buvo parodytas iš Gulago išsivadavusiam Lietuvos rezistentui prof. Vytautui Skuodžiui, kuris čia dalyvavo su žmona Irena ir dukra Daiva ir skaitė paskaitą.

Konferencijos svarstybų išvada formuluota nutarimų komisija — A. Gureckas (pirm.), dr. K. Ambrozaitis ir J. Danys. Nutarimai priimti su kai kuriomis konferencijos dalyvių pastabomis ir papildymais.

Jeigu, tačiau ji labiau būtų tikusi visų svarstybų pradžioje

Mokantis iš šios konferencijos, jei vėl kada nors ateityje būtų tokia konferencija organizuoti, reikėtų kiti kiti keisti. Kaip vienas iš diskusijų dalyvių pastebėjo, nutarimai konferencijoje buvo padaryti ne Lietuvių Bendruomenės vardu, bet konferencijos dalyvių vardu. Konferencija organizavo PLB, JAV ir Kanados LB-nės ir PLJS. Buvo išsiųsta 360 kvietimų, atvyko 130. Reikia manyti, kad atvyko ir tų, kurie asmeniškai nebuvo kviečiami, nes visi buvo kviečiami per spaudą. Taip pat ir asmeniškai kviečiamųjų kriterijai nebuvo aiškiai aptarti. Todėl priimtųjų nutarimai negalėtų būti vadinami Lietuvių Bendruomenės politinės konferencijos nutarimais, o tik Lietuvių Bend-

ruomenės sukvistos politinės konferencijos nutarimais.

Ta pastaba daroma ne todėl, kad rašančiam nepriimtini nutarimai. Pabalsavau už visus, nors už vienus su didesniu, už kitus su mažesniu entuziazmu, bet todėl, kad tokio pobūdžio suvažiavimuose priimti nutarimai praranda dalį savo svorio. Gal todėl PLB valdybos pirmininkas V. Kamantas ir pranešė, kad tie nutarimai keliaus į JAV ir Kanados LB-nių tarybų sesijas, PLJ kongresą ir PLB seimą. Kai tuose susitelkimuose dalyvių kriterijai tiksiai aptarti, tad nutarimai ir galės būti skelbiami jų vardu.

Dviejų simpoziumų, bendrosios politinės veiklos ir ryšių su tauta klausimais referantai gal ir negalėjo išvengti įšokimų į kaimynų kompetencijos lauką, tačiau vieno bendraisiais politinės veiklos klausimais referento per gilus įsiveržimas į ryšių su tauta problemą buvo nevietoje, kai už penkių minučių šią temą turėjo pradėti gyventi net penki kiti referantai.

Ne mokyti, bet mokytis

Buvo laukiama pasiūlų, kaip moksliškai spręsti dav, „karo nusikaltėliams“ keliamų bylų problemą, apie ką labai karštai buvo kalbama JAV LB tarybos sesijose, bet mokslininkai tylėjo. Vienintelis su konkrečiu planu pasirodė Koalicijos pirmininkas Antanas Mažeika. Dėmesio Mažeikos planui parodė ir Teisingumo departamentą atstovaus Joseph Morris, paskirtas ryšiams su OSI opozicija.

Mano nuomone, silpniausia vieta svarstybose buvo tai, kad kai kurie kalbėtojai neparodė net intelektualinio smalsumo iš atvykusių Skuodžių šeimos patirti, kas iš tikro dedasi Lietuvoje. Priešingai jie informavo Skuodžius. Anot jų, pogrindžio spauda Lietuvoje beveik susilikvidavusi, rusinimo pavojaus nėra (rusai sulietuvėja), iš užsienio atvykstančių Lietuvoje sekimo negali būti, Lietuvos tautinės sąmonės būklė nežinoma, o „glasnost“ tai jau toks tikras faktorius, kad jau ramiai gali remtis išeivijos kultūrinė ir politinė orientacija.

Vytautas Skuodis politinės konferencijos baiginiame paskaitoje, tiesiogiai nediskutuodamas su ankščiau kalbėjusiais bendradarbiavimo entuziastais, darė tokius teigimus: Lietuvos pogrindžio spauda tebėra labai gabi, rusinimo pavojus yra realus (nesidžiaugti, jei rusai išmoka lietuvių kalbą), sovietų saugumo sistema pavojinga, Lietuvos jaunimo tautinius nusiteikimus pažįstas, nes dėstydamas universitete kad ir pridengta forma padarydavo tam tikrus tyrinėjimus. Gorbaciovo skelbiamu „atvirumu“, „persitvarkymu“ ir „demokratizacija“ dar per anksti džiaugtis. Paleidžiami iš gulago labai išgarsinti disidentai ir „refužnikai“, bet areštuojami ir persekiojami mažiau žinomi, ypač dvasiškai. Chruščiovas iš Sibiro išleido mases tremtinių ir juos reabilitavo (valstybė prisipažino prie klaidos dėl tų žmonių nubaudimo), o Gorbaciovas paleistųjų nereabilituoja. Kiekvieno momentu jie vėl gali būti už senas „nuodėmes“ suimti ir išsiųsti į Gulagą.

(Tą klausimą, Skuodis plačiai diskutuoja Kalifornijos dienraščio „The Register“ žurnalisto („senior columnist“) Alan W.

Rita Bureikaitė, Lino Kojelio Baltuosiuose rūmuose asistente, rūpestingai pagelbėjo audijencijai Baltuosiuose rūmuose.
Nuotr. A. Nelsienė

KULTŪROS CENTRO SUKAKTIS

Chicago bibliotekos kultūros centras, 78 E. Washington, švenčia 10 m. sukaktį. Ta proga vyksta meno paroda. Išstatyta per 100 kūrinių.

ORIENTAS LIETUVIŠKOMIS AKIMIS

RIMVYDAS SIDRYS

30

Per verandos tinklius lakstydamas driežai, kuriuos čia visi vadindavo „gecko“. Čia mes poniškai valgydavom vakarienę ant baltos staltiesės, virėjos aptarnaujami. O tuo tarpu naujagimiai dukrai lopšelio nesuradom, ji miegodavo ištrauktam spintos stalčiui. Prieš namus buvo parodų aikštė. Čia mūsų berniukai mėgdavo prisijungti prie kareivių ir paroduodavo lietuviškoms vėliavėms nešini. Sykį jie aikštėj surado bombą. Buvo sujudimas, užliarmuoti atvažiavo pionieriai, bet pasirodė, kad „bomba“ buvo skirta tik vabzdžiams naikinti.

Mūsų virėja Masita Nicdao buvo aukso širdies žmogus. Ji pasidarė mūsų šeimos nariu, mums išplankyti, iš bazės išvažiuodami sustojom Mabalcac miestelyje, jos tėviškėj. Pašte filipiniečiai buvo paslaugūs, bet neveiksmingi. Taip, jie žino kelias Nicdao šeimas, bet nei vienos Masitos. Visi Nicdao gyvena ne pačių miestelyje, bet „bario“, o ten automobilis labai privažiuos. Teko apgailestaujami važiuoti toliau. Vaziavom į Alamedo miestelį, kur mus traukė auksiniu dienu prisiminimai. Ten mes važiuodavom

prie jūros pasimaudyti, tos vietos grožis pasiliko atminty per 27 metus. Buvo jau tamsu, kai pasiekėm Alamedos. Tropikuose naktis užėina staiga, per keliolika minučių. Dar reikėjo važiuoti iki Šimto salų kurorto keturis kilometrus ir čia mes pasiklydom. Pabandėm kelią, bet turėjom grįžti. Sugaištas laikas apsimokėjo. Kai nuėjom į policijos būstinę kelio klausti, pamatėm reginį, kurio gyvenime neteko matyti, nebent tik „laukinių vakarų“ filmuose. Nuovados kieme stovėjo narvai, iš kurių, rankom į įsikibę, žiūrėjo į mus kaliniai, lyg jie būtų beždžionės zoologijos sode.

Vienas iš kelionės malonumų yra vakare pavargus užbaigti dienos kelionę, išsimaudžius sėsti prie karštos vakarienės. Mūsų viešbutis ant jūros kranto buvo paprastas, netgi primityvus, bet jausmų. Prie jo glaudėsi mažais „bario“, po langais giedoj gaidžiai. Jie naktį trukdė miegoti, bet jau bent žinojom, kad esam Filipinuose. Vakarienei šeiminiškė davė „adobo“ būdu iškeptą viščiuką. Tai buvo reto gardumo filipinietiškas patiekalas, kurį Masita mokėdavo meistriškai pagaminti, bet kuris paskui pasiliko tik prisiminimas.

Kelionių aprašinėjimai dažnai mini slapta kampelį, — žavingą vietelę, apie kurią jie net nenori daug rašyti, nes išreklamuoti vietelė būna užplūsta turistų ir praranda savo žavesį. Mano slaptas kampelis yra „šimtas salų“ prie Alamedo, Kinų jūros pakrantėj. Kadaise čia išsiveržė ugnikalnis, pripylė daugybę lavos. Paskui užėjo jūra, lavos kalnai ir kalneliai pasidarė salos. Ar buvo čia ju visos šimtas, — nežinau, bet salos tęsėsi į jūrą kiek akis užmato. Per milijonus metų gamta pakeitė lavos išvaizdą, jūra aplovė jų pagrindą, mažesnės salos atrodė kaip milžiniški grybai. Didesnės salose lava pvirto į dirvožemį, ant jų augo tropiniai augalai. Pakraščius puošė balto smėlio paplūdimiai.

I šitas salas, apsirūpinę maistu, mes išplaukėm visai dienai. Šeiminiškas surado laivininką, kuris apsiėmė už 4 dolerius mus vežioti visą dieną į tiek salų, kiek mes norėsim. Viskas čia atrodė kainavo po 4 dolerius, viešbutis nakčiai 4 doleriai, vakarienei 4 doleriai. Nors buvo sekmadienis, salų buvo daugiau negu laivų ir mes galėjom rinktis kur tik gražesnis paplūdimys.

Tačiau pats grožis slepėsi po vandeniu, jį atidengė stiklinis snorkelio langelis. Čia augo platus koralų sodai, visi prie pat vandens paviršiaus. Plaukiant su snorkeliu jie atrodė ranka pasiekiami. Formų ir spalvų įvairumas buvo nepaprastas. Kas pora metrų paplaukus atsivėrė naujas fantastiškas pasaulis. Spalvos ir atspalviai nauji, sausumos pasauly niekada nematyti ir turbūt nepavaizduojami.

Tarp koralų nardė žuvis irgi įvairiaspalvės, kartais išspūsošios tiesiog komiškais spalvų deriniais. Žuvis buvo smalsios. Kai, pavargęs plaukioti, aš tik atsisėdau vandens pakraštį prie salelės kranto, žuvis patios atplaukdavo manęs pažūrėti, o gal pasirodyti kokios jos gražios. Taip besėdėdamas aš staiga pamaciau, kad esu apsuptas tūkstančių mažų žuvyčių. Nemačiau kaip jos atplaukė, viena sekundė buvo tik tuščias vanduo, o jau kita man supo spiečius identišku žuvyčių. Žuvytės elgėsi, lyg jos visos būtų vienos organizmas. Truputį sujudejus, jos šmėkstelėdavo kokią pėdą į šoną, bet visos kartu, nesuardydamos simetrijos, tarytum jas valdytų nematomas dirigentas. Ir staiga taip, kaip atplaukusios, jos per vieną akimirką išnyko, net akis nepagavo, kada jos nuplaukė. Matyt mane gerai apžiūrėjusios, ėjo ieškoti naujų pramogų.

(Bus daugiau)

JUBILIEJINĖS ŠVENTĖS PARAŠTĖJE

Turbūt kiekvienas jubiliejus turi mažiausiai dvi puses: pasi-
džiaugti, kad tiek išgyventa,
tiek išbūta, ir pažvelgti į to iš-
gyvenimo ar išbuvimo esmę.
Buvimo trukmė pirmiausiai
kranta į mūsų žmogišką samonę
savo materialine puse, kurią
išsakome trumpu žodeliu tiek.
Tiek metų, tiek amžių. Mate-
rialinio buvimo trukmė mums
kelia ir nuostabą ir džiaugsmą.
O nuostabą ir džiaugsmą kelia
tik todėl, kad sukaityti švenčiame
tik tuos metus, kurie tik tu
žmonių, kurie atnešė ką nors
nauja, ką nors teigiamą, pakei-
tusį žmogaus gyvenimą į gerą
pusę, bent kiek pastūmėjusį su-
stabarėti linkusį žmogų arčiau
gerio, grožio ir amžinosios tiesos
suvokimo. Ne tik suvokimo, bet
ir pamėginimo tas tiesas jungti
į savo kasdienos riedėjimą. Juk
tik todėl ir mes švenčiame
Valantius, Basanavičiusą
sukaktis, bet nešvenčiame Mu-
ravjovo, švenčiame Matulionio
ir Matulio, bet ne Stalino ir
ne Berijos, švenčiame Kristaus,
bet nešvenčiame nei Erodo, nei
Piloto, nei Kaipo. Niekas juk ne-
šventia nei badmečių, nei
maro jubiliejų.

surenkti naujai pastatytose
konvencijų centro rūmuose.
Vyskupas sutiko. Ne tik sutiko,
bet iš savo pusės dar paragino ir
diecezijos klebonus, kad tą
dieną savo maldose prisimintų
Lietuvą patys ir jos kančias pri-
mintų savo parapijiečiams. Kon-
vencijų centro patalpos irgi
buvo prieinamos, beliko tik nu-
vesti visokių darbų kalnus.
Dirbantiems kiek rūpesčio
kėlė nelabai pakilus pa-
rapijiečių nusiteikimas. Ne taip
seniai buvome gana pakiliai
atšventę parapijos deimantinę
sukaktį. Tada šventė rėmė ir į
ją suplaukė ne tik dar gyvi
senieji, bet antros, net ir trečios
kartos jų atžalos. Jie šnekėjo,
kad tada buvo savos parapijos
šventė. Parapijos, kurią savo
praktiku kūrė jų tėvai, o kas
buvo prieš šėšis šimtus metų
nebe taip jau ir svarbu. Kiti
šnekėjo, kad su šešiais šimtais
metų nėra ko per daug ko
staipytis, kai kiti švenčia jau
tūkstantmečius. Ar rodyti, kad
mes visur pavėluojame? Kai kas
net teigė, kad šventi visiškai ne-
reikia, nes be lenkinimo
krikščionybė mums daugiau
nieko ir neatnešė. Reikėjo

vien dėl to krikščionybės ju-
biliejų reikėtų švęsti ne tik vie-
ningai, bet ir su dideliu džiaugs-
mu, bet to vieningumo ir
džiaugsmo pradžioje visiškai ne-
buvo matyti.

Ilgainiui gal tokie pašne-
kesiai, gal šimtai pakartotiniai
išsiuntinėtų laišku (klebonas
per kelerius metus surinko kelis
šimtus parapijai nebeprisklau-
santių lietuvių adresų), gal
popiežiaus Jono Pauliaus lai-
škai ir kalbos, gal kelionė į ju-
biliejinės iškilmės Romon, gal
Pauliaus Klimo išrūpinti pasi-
kalbėjimai per radiją, gal kokie
kiti, dar neužgriežti, momentai,
parapijiečių ir net nuo parapijos
jau gerokai nutolusių lietuvių
vėsumą jubiliejui pasuko bend-
raujančios, jaučios, tikrai
krikščioniškos šilumos pusėn.
Tokioj nuotaikoj, žinoma, ir pats
rengimo darbas galėjo daug
sklandžiau eiti, nors jo ir buvo,
galima sakyti, ligi pat ausų ir
dar daugiau.

Pagaliam spalio mėnesio 25
dienos vidurdienį žmonės pra-
dėjo rinktis į katedrą, į 12:30
Mišias. Šiek tiek lietuvių, dau-
giausia amerikiečių. Bent
dešimt minučių prieš Mišias
erdvės katedros beveik visos sė-
dimos vietos užimtos. Jau pir-
mas susidūrimas su susirinku-
siais plūsteli jaunu: kai dala-
namas šv. Mišių tvarkos lank-
stinukas su Kryžių kalno vaizdu
viršelyje, kai kurie prašo jo dau-
giai, kad galėtų nusiųsti savo
atimiesiems. Ir pati katedra
atrodo kiek kitaip negu kitais
sekmadieniais: abiejose alto-
rius pusėse stovi po žydą jub-
iliejne vėliavą, pats altorius pa-
puostas gėlėmis. Netrukus iš de-
šinės altoriaus pusės pasirodė il-
ga eilė tautiniais rūbais pasi-
puošusių moterų, paskui jas
tamsiomis eilutėmis, tautinius
kaklaraščius pasirūšė vyrai. Tai
penkiadešimties asmenų cho-
ras. Tą tikrai dailią eiseną susi-
rinkusieji pasitiko su nuostaba
veiduose. Toliau nuo tako
sėdintieji net pakilo, kad geriau
pamatytų. Po kelių minučių po
didžiųjų katedros duris pasi-
rodė kita eiseną. Chorui giedant
„Palaimintas Viešpats“, šią ei-
seną vedė dailininko Algio Gin-
talio pjaustytas kryžius (Eu-
genijus Vidmantas parvežė iš
Baltimorės tų kryžių visą
rinkinį. Buvo planuota jais pa-
puošti katedros didžiųjų durų
laiptus, bet ta diena pasitaikė
labai vėjuota, tai įeinantieji
kryžiais tegalėjo pasigrožėti tik
katedros priežastyje), paskui
kryžių, ejo eilė vėliavų, tau-
tiniais rūbais apsirengusių mo-
terų ir vyrų, kunigai ir vys-
kupai. Vyskupas Matthew
Clark pasipuošęs lietuviškų
raštų stula, kurį klebonas kun.
Justinas Vaskys jam savo pa-
rapijos vardu padovanojo. Stula,
matyt, jam prie širdies, kad
eidamas viename kitame, šalia
tako stovinčiam, ja net parodo.
Prie altoriaus vyskupas Paulius
Baltakis pasako trumpą įžangi-
nį žodį ir įteikia vyskupui M.
Clark jubiliejnį medali. Vėliau
aukujoms metu dar jam buvo pa-
dovanotas palaimintojo arki-
vyskupo Jurgio Matulio portretas,
jo biografija ir anglis-
kas tomas L.K.B. kronikos.
Mišių metu kai kurie skaitymai
buvo skaitomi ir lietuviškai, o
choras daugumą giesmių gie-
dojo irgi lietuviškai. Jis nuosta-
biai skambiu darnumu pripildė
erdvią katedrą. Ir ne tik mums,
savo ausimis, bet ir kitoms. Vys-
kupas klausinėjo mūsų kleboną,
iš kur gavo tokią gerą chorą, o po
Mišių pasidžiaugė, kad lie-
tuviai praturtino apeigas ne
vien tautinių pasipuošimu, bet
ir labai gražiu giedojimu, dar
paprastu, kad už tai chorui paplo-
tų, ir katedra tuoj sužibėjo aplo-
dimentais. Katedros klebonas
irgi sakė, kad tokį chorą norėtų
turėti kiekvieną sekmadienį.
Man patiam pasitaikė išėinan-
tiems padalinti jubiliejines lite-
ratūras, ir jų ne vienas dėkojo už

Vyskupas Paulius Baltakis įteikia vyskupui Matthew Clark Lietuvos krikščionybės sukakties medali. Šalia stovi medali atnešė Kristina Kavaliūnaitė ir Dainius Vidmantas.

Nuotr. Vytauto Staškevičiaus

gražų giedojimą ir už eisenas.

Dėl choro tai reikia pasakyti,
kad jo geras giedojimas neatsi-
tiko taip sau. Jau turbūt
daugiausia negu prieš metus mūsų
choro dirigentas muzikas Rai-
mondas Obalis ir Rita Klionienė
iš Clevelando susitarė padirbėti
kartu. Pirmiausia juodu ruošė
Romos jubiliejnį repertuarą, o
iš ten grįžę (Romoje tebuvo tik
dalis jų choro), pradėjo rengtis
tam susitikimui. Rengėsi rimtai
mėginami siekti muzikinio to-
bulumo. Kiek jo pasiekė, te-
galėtų pasakyti muzikos kri-
tikai, kurie moka skambesį
išardyti ir vėl krūvon sudėti, bet
tiems, kurie giesmėje ieško
dvasinės atgaivos, buvo labai
gerai. O gal ir išmanantiems
buvo gerai, nes girdėjau, kad
paskutines giesmes diriguo-
dama ir muzikė R. Klionienė
nesulaikė asarų. Ir ne kad
giesmės būtų buvusios grau-
džios, bet kad pasiekta choro
darna širdį sugniaužė. Patoje
katedroje irgi ne vienas nusi-
braukė asaras.

Prie bendrosios darnos galėjo
prisidėti ir vyskupo M. Clark
pamokslas, kuriame parodė di-
dėlį pažinimą tų sąlygų, kuriose
tenai gyvena tikintieji broliai.
Jis net rado labai gerą būdą
iš pat pradžių pamokslą klausy-
toj tikrai atkreipti ausį į tai, ką
sako toliau. Jis kalbėjo:
„Vaziuojate East Avenue,
sustojate pas Švento Juozapo
sesels, bet jų tenai neberan-
date. Jos išblaškytos, o jų name
įsikūrusi kažin kokia valdžios
įstaiga. Vaziuojate ta gatve
toliau iki John Fisher ir Naza-
ret kolegijų, bet ten neberanda-
te nei filosofijos, nei teologijos
mokslų departamentų. Vysku-
pas Baltakis ir aš pats turbūt
jau būtumėm kalėjime. Niekur
neberastumėte nė katalikiškos
spaudos“. Po tokios įžangos
visai su kitokiu dėmesiu buvo
išklausti ir kiti vyskupo žo-
džiai, kurie jau nagrinėjo dabar-
tinę tikinčiųjų padėtį pavergetoje
Lietuvoje.

Ta pačia proga noriu paminėti
vieną reikšmingą smulkmeną.
Studentas Gailius Draugelis
Mišių metu vieną iš skaitinių
skaitė lietuviškai, o nešamas do-
vanas aptarė angliskai. Vėliau
vyskupas priėjęs pasakė: „Ką aš
matau! Tu esi dvikalbis“. Vys-
kupo nustebimą Draugelis dar
padidino, kai pasakė, kad čia
mes visi dvikalbiai. Atrodo, kad
net ir šviesūs amerikiečiai ne-
betiki, kad mūsų jaunimas
mokėtų dar ir savo tėvų kalbą.
Po mišių abu vyskupai dar il-
gai stovėjo ant katedros laiptų
ir šnekučiavosi su išėinantiais.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1987 m. lapkričio 12 d.

5

bar gailėtusi. Iš tikrųjų mažai
parapijai darbo buvo tiek, kad
į galą kokiems smulkesniems
darbeliams jau buvo sunku su-
rasti toki parapietį, kuris ne-
būtų apsiėmęs kokio didesnio
darbo. Manau, kad nesigaili nė
kun. Justinas, nes ir jis, nors
pokylio programoje įrašytas tik

garbės pirmininku, darbe buvo
ligi ausų nuskenęs. Turint
galvoje, kad daugelis jo
amžiaus, net ir gerokai jau-
nesnių ganytojų, pabėgę nuo
savo avelių, kur nors ramiai il-
sisi, kun. Justino atsidėjimas
darbui tikrai stebina.

Jurgis Jankus

Su lapais rudeni
Nukrito mano viltis.
Tavęs nėra, tik neviltis,
Tik ilgesys, tik skausmas lydi.
Tavęs nėra...

Mano vyro a.a. JONO LAUKAIČIO dešimties metų
mirties sukaktį paminėti šv. Mišios bus atšaukiamos
Tėvų Jėzuitų koplyčioje šeštadienį, lapkričio mėn. 14
d., 9 v. ryto. Kviečiu gimines, draugus ir pažįstamus
prisiminti a.a. Joną savo maldose.

Žmona Petrė Laukaitienė

A.†A. STASEI JONIKIENEI

Amžinybėn iškeliavus, sūnui VIKTORUI, dukroms
DANAI VARANECKIENEI, STASEI MIKLELEVI-
ČIENEI ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

Pranas ir Hortenzija Šapalai
Vytautas ir Aldona Soliūnai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

KILS VAŽMA

Chicago susisiekimo taryba
nusprendė pakelti 6% kainą už
vaziavimą miesto susisiekimo
priemonėmis. Nuo sausio 1 d.
reikės mokėti 1 dol., o už mė-
nesinį bilietą — 50 dol.

Aušra ir Nida Lelytės neša vyskupui M. Clark palaimintojo arkivyskupo
Jurgio Matulio portretą.

Nuotr. Vytauto Staškevičiaus

Maždaug su tokiais min-
timis maža Rochesterio Švento
Jurgio lietuvių parapija ir pra-
dėjo planuoti 600 metų krikščio-
nybės Lietuvoje jubiliejų. Iš
tikrųjų ta mintimi jau prieš
koki porą metų sirgo parapijos
klebonas kun. Justinas Vaskys.
Jis dar gana anksti tą reikala
vis ir vis primindavo parapijos
taryboje ir jos religinės sekcijos
posėdžiuose, o jubiliejinių metų
angoje jau visiškai rimtai ėmė
stumti. Kai apmetė, kiek ir
kokių darbų reikės padaryti.
Taip susidarė jubiliejinei
šventei rengti komitetas su pir-
mininke Birute Litvinienė, na-
riais Antanu Burkūnu, Nijole
Draugeliene, Stasiu Ilgūnu,
Jurgiu Janku, Gražina
Kavaliūniene, Paulium Klimu,
Frank Mockevičium, Raimondu
Obaliu, Jadvyga Reginiene ir
Eugenijum Vidmantu. Jie pasi-
skirstė užmesto plano sritimis ir
ėmėsi darbo. Tas komitetas ir
nusprendė šventę išieiti už
savo parapijos ribų. Užsimojo
prašyti vyskupą, kad religinę
pusę leistų atšventi diecezijos
katedroje ir kad pats dalyvautų
toje šventėje, o užbaigtą pokylių

aiškintis. Reikėjo istorijoje
ieškoti mūsų tautos likiminio
piršto.

Gera būtų švęsti aštuonių ar
gal net devynių amžių jubiliejų,
bet jeigu mūsų protėviai be ko-
vos būtų suklupę po kryžuočių
kalavijų, tai apie Lietuvą
šiandien pasaulis greičiausiai
težinotų tik tiek, kiek težino
apie Prūsų tautą. Prūsus
apkrįstijo daug seniau, bet
sukakties nebėra kam švęsti. O
dėl lenkinimo. Juk jeigu abu
pusbroliai Jogaila ir Vytautas
nebūtų laiku susigriebę Lietuvą
sukatalikinti, ji tikrai būtų
tapusi provoslaviška, labai būto-
gi medžiaga carams plėsti rusy-
bę, nuo kurios tik katalikybė
lietuviams padėjo išsigelbėti. Be
jos būtume sulaukę surusintos
Gudijos likimo, nes tapti rusais
būtų vertę dvi galingos jėgos —
valstybinė religija ir policinė
valstybės galia.

Lenkai mums buvo mažiaus-
iai pavojingi. Jie niekada
nebuvo mūsų okupavę ir ne-
galėjo mūsų lenkinti valstybės
brutalija jėga. Lenkai lietuviams
tegalėjo įtaigoti savo kultūrinį
ir „fanaberinių“ patrauklumą,
o paskui tą tenubėgę dalis
lietuviškos aukštuomenės, bet
ne visa tauta. Atrodė, kad jau

x Skautininkas Gintaras Plačas, „Lituanicos“ tunto tūtininko pareigas perduos jūrų budžiui Viktorui Garbonkui ši sekmadienį, lapkričio 15 d., 9-30 val. ryto Jaunimo centro didžiojoje salėje vyksiančioje iškilmingoje tunto sueigoje. Tėvai ir svečiai kviečiami sueigoje dalyvauti.

x Samoningo tikėjimo metų dviasioje lapkričio 17 d., antradienį, 7 val. vak. Jaunimo centro Pedagoginio instituto patalpose bus rodoma 30 minučių vaizduojamasis „Kodėl būti krikščioniui?“ Ralph Martin, FIRE grupės narys, dalinsis savo mintimis, patirtimi ir išvadomis. Po to bus lietuviškai diskutuojama ir rožančių. Visi kviečiami dalyvauti.

x Dr. A. Glevacko paskaita bus lapkričio 18 d., trečiadienį, 3 val. p.p. Seklyčioje. Tema: „Akių ligos ir akių priežiūra“. Visi kviečiami dalyvauti.

x Algis Kazlauskas Katalikų federacijos Chicago apskritys ir vyskupo A. Baltakio pastoracinio komiteto pirmininkas, yra aktyviai įsijungęs į Lietuvių Katalikų kongreso rengimą. Kongreso vyks lapkričio 27 ir 28 dienomis. Penktadienio rytinės ir popietinės sesijos vyks Jaunimo centre, o vidurdienį Mišios bus atšaukiamos Šv. Jurgio bažnyčioje. Šeštadienio sesija vyks Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje.

x Lietuvių Žagarės klubo priemoninis narių susirinkimas bus šeštadienį, lapkričio 28 d., 1 val. po pietų Anelės Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų apšvarstyti. Bus ir valdybos rinkimai 1988 metams. Po susirinkimo bus vaisės.

x Padėkos dieną šeimyniniai pietūs — kalakutinė — rengiami Seklyčioje lapkričio 26 d., ketvirtadienį, 12 val. dienos. Registracijos reikia iš anksto Seklyčioje. Auka bus 7.50 dol. Visi kviečiami dalyvauti.

x Aldona Elena Gilvydytė-Bodina, West Bloomfield, Mich., pratęsė „Draugo“ prenumeratą vieneriems metams su 35 dol. auka. A. E. Bodina skelbiame garbės prenumeratorę, o už rėmimą lietuviško žodžio tariaime nuoširdų ir didelį aciu.

x Albina Čepėnienė, Worcester, Mass., ilgametė „Draugo“ skaitytoja, remėja, dėl senatvės ir kitų priežasčių prašė sustabdyti dienraščio siuntimą, o likutį — 25 dol. skiria „Draugui“ kaip auką. Nuosirdus ir didelis aciu.

x Anapilio knygynas, kuriam vadovauja Vyt. Aušrotas, Weston, Ont., Kanada, užsiskaitė įvairių leidinių ir kartu atsiuntė čekį 178.50 dol.

x Santara-Šviesa ši penktadienį, lapkričio 13 d. 7:30 v.v. visus kviečia į Jaunimo centro kavinę, kur geografe Dalia Varkana kalbės apie meninį senųjų Lietuvos žemėlapių vaizdavimą.

(sk.)

x Kun. dr. Petras Stravinskas, Šv. Trejybės parapijos klebonas Newark, N.J., dalyvaus svarstybose Katalikų federacijos kongrese lapkričio 27-28 dienomis Chicagoje. Jis taip pat pasakys pamokslą šv. Mišiose Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje lapkričio 27 d. 12 val. Kun. P. Stravinskas yra knygų autorius, katalikų spaudos bendradarbis ir St. John universiteto profesorius. Be to, kun. P. Stravinskas vysk. Pauliaus Baltakio yra paskirtas lietuviškų pašaukimų ir kunigus koordinatorium.

x St. Petersonienė pagal lietuvių tautosaką parašė eiliuotą pasaką „Laumė Daumė“. Šios pasakos ištraukas, palydint pritaikytai muzikai, deklamuos „Grandies“ jaunimas savo tradiciniame vakare, kuris bus lapkričio 21 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visi kviečiami praleisti vakarą su lietuvišku jaunimu.

x „Spindulio“ jaunimo ansamblio šokėjai, vadovaujami Rasos Poskočimienės, atliks meninę programą ši sekmadienį, lapkričio 15 d., 2 val. p.p. Šaulių namuose vyksiančiame Tilžės akto paskelbimo 69 m. sukakties minėjime. Visuomenė kviečiama atsilankyti ir artimiau susipažinti su šiuo reikšmingu mūsų tautai įvykiu. Minėjimą rengia Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis.

x JAV LB Sunny Hills apylinkės valdybos pirmininkas mums rašo: „Prašu priimti mūsų kuklų įnašą Jūsų dienraščiui paremti. Mums, gyvenantiems atokiau nuo centro, „Draugas“ yra ypatingai laukiamas svečias. Linkiu geriausios sėkmės visiems „Draugo“ darbuotojams leidžiant ir toliau mūsų vienintelį, laisvą, lietuvišką laikraštį“. Nuosirdus aciu visiems už 25 dol. auką.

x Monika Lemberas iš Santa Monica, Cal., mūsų garbės prenumeratorė ir nuoširdi remėja. „Draugo“ stiprinimui atsiuntė 50 dol. auką. Nuosirdus ir didelis aciu.

x Niola Čerekas, Warren, Mich., su prenumeratorės pratęsimu mokesčiu atsiuntė ir 20 dol. dienraščio paramai. N. Čereką skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savo spaudos labai dėkojame.

x Eug. Kleinas, Wollaston, Mass., parėmė „Draugą“ 25 dol. auka ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. Eug. Kleina skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savo spaudos labai dėkojame.

x V. Nenortas, Manchester, Conn., mūsų garbės prenumeratorius, pratęsė prenumeratą su 20 dol. auka ir prirašo: „Gyvuokite ilgus metus!“ Už paramą ir linkėjimus tariaime nuoširdų aciu.

x ČALM Rudens Baliaus — Chicago aukštesniosios mokyklos tradicinis balius įvyks š.m. lapkričio 14 d. 7 v.v. Jaunimo centre. Dalyvius linkime įdomi programa, bus šilta vakarienė, ir šokiams groso Aido orkestras. Visus maloniai kviečiame smagiai praleisti vakarą ir tuo pačiu paremti ČALM mokyklą. Rezervacijos priima: Violeta Paulienė telef. 584-5527, Audronė Užgiriene telef. 433-5608 ir Gražina Karaitienė telef. 430-3505.

(sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuostimiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

(sk.)

x Padėkos dienos šokiai vyks: lapkričio 26 d. 7 val. vak. Jaunimo centre. Ruošia Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos Chicago skyrius. Visas lietuviškas jaunimas yra kviečiamas. Gros „Aido“ ir „Gintaro“ orkestrai.

x Jaunimo centras prašo sugrąžinti laimėjimų bilietų šakneles. Laimingųjų bilietų traukimas bus gruodžio 6 d. Jaunimo centro pokylio metu. Pokylio rengimui vadovauja Sofija Dziugienė, žinoma renginių organizatorė. Dėl vietų rezervacijų skambinti į Jaunimo centrą.

x Vyt. A. Račkauskas, Cicero, Ill., mūsų bendradarbis, pratęsė prenumeratą su 25 dol. auka. Vyt. Račkauskui, mūsų garbės prenumeratoriui, tariaime nuoširdų aciu.

x John Aushra, Miami Beach, Fla., lietuvių namų įsteigimo organizatorius, apmokėdamas sąskaitą už skelbimus, pridėjo ir 25 dol. auką. Labai dėkojame.

x Petras Skėrys iš Chicago, „Draugo“ remėjas, lankėsi administracijoje, pratęsė prenumeratą ir dar pridėjo 30 dol. dienraščio stiprinimui. P. Skėrį skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savo spaudos labai dėkojame.

x Dr. Juozas Meškauskas, Chicago, Ill., garbės prenumeratorius, „Lietuvos Medicinos istorijos“ kapitalinio veikalo autorius, lankėsi „Drauge“, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su visa šimtaine. Dr. J. Meškauskui už mielą paramą tariaime nuoširdų aciu.

x Inz. Vytautas Vidugiris, Palos Verdes Pen., Cal., visuomenininkas, lietuviškų organizacijų darbuotojas, pratęsė „Draugo“ prenumeratą, pridėjo jo stiprinimui visą šimtinę. Inz. Vyt. Vidugirui mūsų garbės prenumeratoriui, tariaime nuoširdų aciu.

x Juzefa Paulauskas iš Chicago su prenumeratorės mokesčiu atsiuntė ir 20 dol. auką dienraščio paramai. J. Paulauską skelbiame garbės prenumeratorę, o už rėmimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Bronius Prialgaukas, Chicago, Ill., atsiuntė 25 dol. dienraščio palaikymui ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems metams. B. Prialgauką įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

x Julia Šakinskas iš Chicago, mūsų garbės prenumeratorė, pratęsė prenumeratą vieneriems metams, pridėjo 20 dol. dienraščio paramai, grąžino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. J. Šakinskui už mielas aukas labai dėkojame.

x Lietuvių Fondui užbaigti 4-tą milijoną vajaus proga aukoj: \$2,000 Zigmąs ir Jadvyga Kuprėnai, po \$1,000 Vladas ir Emanuelė Kuodžiai, Julija Smilgienė, \$250 Juozas ir Siguntė Užupiai, po \$200 dr. Kazys ir Marija Ambrozaitis, Aleksas ir dr. Danguolė Vitkai, po \$100 Jonas ir Ona Rugeliai, Liudas Špokas, Algird Zenkus, Algimantas Žilinskas. Lietuvių Fondas visiems nuoširdžiai dėkoja. Prašome aukas siųsti — 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

(sk.)

x NAMŲ pirkimo paskolos tik 10.35% (fixed first mortgage). AUTOMOBILIŲ pirkimo paskolos tik 9.50%. ASMENIŠKOS paskolos tik 10.50%. Tik KASOJE: Lithuanian Federal Credit Union, 2615 W. 71st St., Chicago 06629. Tel. 586-1333 arba 737-2110.

(sk.)

Sol. Daiva Mongirdaitė, lyrinis sopranas, atliks simfoniniame koncerte, kuris bus Lietuvos krikšto sukakties paminėjimo proga lapkričio 28 d. Morton mokyklos teatre, Ciceroje, Rūtelės partiją iš Banaicio operos „Jūratė ir Kastytis“.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

REVOLIUCIJOS IR GENOCIDO SUKAKTIS

Koalicijos už laisvę sąjūdis, kuriam Illinois valstijoje vadovauja gen. Ted Sorensen, penktadienį, lapkričio 6 d., Oxfordo viešbuty, Chicago miesto centre, buvo sušaukęs spaudos konferenciją. Jai vadovavo Pavergtų tautų tarybos pirm. K. Oksas. Dalyvavo ir aldermanas Roman Pucinski. Pradžioje Chicago miesto naujienų atstovas apklausinėjo K. Oksą apie šios konferencijos prasmę.

Posėdį atidarydamas K. Oksas priminė, kad lapkričio 7 d. yra 70 metų sukaktis, kai komunistai paėmė Rusijoje valdžią. Jie dabar švenčia savo laimėjimą, o mes minime 70 m. sukaktį nuo jų priespaudos, genocido.

Ir dabar komunistų valdžios karinėmis priemonėmis plečiamos. Gorbaciovas savo kalboje priminė neteisę prieš tūkstantčius žmonių, bet iš tikrųjų nužudė ir nuskriausė yra milijonai.

Kongr. R. Pucinski pabrėžė, kad tos komunistų kankinimų prisiminimas turi būti gyvas visose JAV-se. Komunistai nužudė 15,000 lenkų karininkų ir kitų Katyne. Mes turime tą ir kitus jų žiaurumus prisiminti ir negalime nurimti, kol visi bus laisvi ir nuo komunistų vergijos.

Laisvės koalicijos pirm. gen. Ted Sorensen padėjo ald. Pucinskiui už paramą, rodant pavergtoms tautos. Amerikiečių laisvės koalicija siekia užtikrinti žmonių laisvę. Komunistai sukakties proga švenčia pavergimą milijonų žmonių, o mes liūdime, dėl to esame pasirūję juodus gedulo kaspinus.

Juodukė kunigė Olivia Jones pasisakė, kad ji atėjo pareikšti protestą prieš pavergimą Etiopijos, Angolos. Sovietų sistemoje nėra laisvės žmogaus teisėms. Tą įrodė milijonai nužudytųjų. Lawrence Rubinstein, atstovaudamas žydams, papasakojo, kaip jis iš Latvijos pabėgo į Daniją. Jis kalbėjo, kad ir neseniai buvau už geležinės uždangos ir sutikau tiek žmonių, kurių neišleidia iš Sovietų Sąjungos. Jų skausmą suprantu tik porą valandų kalbėdamas su jais ir verdamas dėl jų tragedijos. Sutikau profesorius, poetus, kurie dabar padaryti gautų šlavikais ir neišleidia jų į vakarus. Neišleidia žydų, lenkų ir kitų. Diplomatinės priemonės neįsitingia jų išlaisvinti, tačiau laisvame pasaulyje keliamas triukšmas atkreipia Kremliaus valdovų dėmesį.

R. Pucinski pakartotinai pabrėžė, kad mes negalime nurimti, kol nebus pavergtieji išlaisvinti. L. Rubinstein pažymėjo, kad žydai ir kai kurie kiti su laikomi nuo emigracijos, nes laikomi lyg įkaitais, siekiant, kad už jų paleidimą Sovietai gautų kompiuterius, lengvesni grūdų pardavimą ir kitas ekonomines dovanas. Prel. J. Prunskis priminė Kremliaus pastangas plėsti propagandą bandydami suporuoti 100 JAV miestų su sovietų miestais. Tai propagandai reikia pasipriešinti.

Baigiant konferenciją, Kubos, Afganistano, Vietnamo atstovai žemėlapyje įbedė vėliavėles, pavergtoms tautos. Konferencija vyko kambary, kur buvo didžiulis plakatas anglų kalba: „Diena komunistų aukų atsiminimo. V. Motušis žemėlapyje įmeigė vėliavėles Pabaltijo

JA VALSTYBĖSE

— JAV LB XI-os tarybos trečioji sesija bus lapkričio 13-15 dienomis Dolphin Beach Resort viešbutyje St. Petersburg, Fla. Sesijos darbotvarkę sustato LB tarybos prezidiumas, vadovaujamas Alg. Rugieniaus, o sesijos globa rūpinasi ir techninius ruošos reikalus tvaro Floridos LB apygardos valdyba — pirm. Adolfas Armalis ir St. Petersburgo apylinkės valdyba — pirm. Alg. Dūda ir jų suorganizuotas tautos komisijos. Pagal esamą tvarką LB apylinkių pirminkai yra kviečiami dalyvauti stebėtojais LB tarybos sesijose.

— Iš pokalbio su prof. Vytautu Skuodžiu įtakingas Californijos dienraštis „The Register“ spalio 25 paskelbė straipsnį, kuriame analizuojama tariajama sovietų sistemos demokratėjimą. Jo nuomone, Chruščiovo įnašas į sovietų sistemos bent laikiną palengvėjimą buvo reikšmingesnis, nes nuvainikavo Staliną, o „kultūrinio atdėkio“ periode buvo išleista keletas labai reikšmingų knygų, kaip Solženycino „Viena diena Ivan Denisovič gyvenime“. Dabar išleidžiamos knygos nebuvo labai kontroversinės ir jau buvo priimanamos „Samizdat“ formoje. Skuodis pareiškė, kad tikresnį sovietų

kraštuose. K. Oksas priminė paskutines demonstracijas Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje. Kunigė Jones išmeigė vėliavėles Etiopijos ir kitų Afrikos tautų srityse, pavergtose komunistų. K. Oksas pabrėžė, jog blogiui plisti, reikia, kad gerieji žmonės nieko neveiktų.

Po pietų vyko demonstracija Daley aikštėje. Čia kalbėjo K. Oksas, Monfr. Borjes, Robert Putman, bet ypač pasireiškė afganistaniečiai. Jie suvaidino rusus įsibrovėlius Afganistane. Kalbėtojai pabrėžė, kad Afganistane komunistai jau išžudė milijoną žmonių, agresiją tebestia, o Gorbaciovas atvyks su taikos šūkiais į JAV. Afganistanas priklauso vietos žmonėms, ne rusams komunistams. Demonstracija siekia atkreipti dėmesį į komunistų pavojų net šiam kontinentui. Reikia pavojaus suprasti ir veikti. Afganistane rusai išstūmė Raudonąją kryptį ten daug kur bėdas ir ligos. Prie estrados buvo šūkiai: „Sovietai vykdo žudymus! Rusai lauk iš Afganistano!“

Lietuviai turėjo didžiulį pavergtų tautų plakata. Konferencijoje buvo ir televizijos filmuotojai.

Juoz. Pr.

SU KNYGA, ŠOKIU IR DAINA

Lemonto Maironio liuanistinėje mokykloje gyvenimas verda pilnu tempu. Šiais mokslo

žmonėms palengvėjimą atneša laisvųjų valstybių vyriausybių ir spaudos spaudimas. Gorbaciovas „paleido šimtą ar daugiau pagarsėjusių politinių kalinių, aktyvistų ir „refuznikų“, o tyliai areštuoja mažiau žinomus aktyvistus, daugiausia tikinčiuosius“. Išlaisvintieji turėję pasirašyti prie kalčių prisipažinimus ir pasidėjimus. Chruščiovas šimtus tūkstančių iš Sibiro paleistų tremtinių amnestavo, o Gorbaciovas paleistųjų neamnestuoja. Kiekvieną momentu už senuosius „nusi kaltimus“ vėl gali areštuoti.

— „Spindulio“ ansamblis ir tautos komitetas prašo visus prisidėti prie išleidimo knygos apie a.a. Oną Razutienę, kuri apie 38 metus lietuvių jaunimą mokė tautinių šokių ir lietuviškų dainų, kartu vadovavo liuanistinei mokyklai. Ji mirė staigiai š.m. vasario 28 d. Lietuvių Bendruomenės jaunimo ansamblio „Spindulio“ renginyje Los Angeles, Cal.

— Katedroje minint Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų, aukas neš ir skaitinius atliks Los Angeles lietuvių jaunimas: Gintaras Grušas, Tadas Dabėys, Linas ir Regina Polikajai, Audrė Narbutienė, Laima Stancikaitė, Gailė Radvenytė, Darytė Trotmanaitė, Renata Nelsaitė, Inga Nelsaitė, Darytė Navickaitė, Rima Navickaitė ir Nida Gedgaudaitė.

metais mokyklą lanko 140 vaikų. Beveik visos klasės turi po 10-12 mokinių.

Nemanykime, kad, norint lankyti liuanistinę mokyklą, vaikai turi puikiai lietuviškai kalbėti. Veikia sėkmingai kalbančiųjų darželis ir dvi klasės. Šioje srityje ypatingai darbuokimės abiem frontais — namuose ir mokykloje. Tėvų susipratimas ir lietuvių kalbos vartojimas namuose neišpaskaito palengvina liuanistinio švietimo mokytojo darbą. Yra jaunų šeimų, kurios, sulaukusios prieanglio, nusprendė namuose kalbėti lietuviškai. Į jų ir jų vaikų progą yra graži ir miela žiūrėti!

Šiais metais daug dėmesio skiriama tautiniams šokiams, nes lapkričio mėnesį mokiniai dalyvaus Milwauke Tautų festivalyje (kur lietuviai bus pagrindinė programos tauta), o taip pat 1988 m. Tautinių šokių šventėje Hamiltone.

Sveikiname naujas mokytojas, įsijungusias į mokyklos personalo eiles: Danutę Dirvonienę, patyrusią Montessori „Žiburėlio“ direktorę, kuri veda sėkmingai kalbančiųjų darželį, Ievą Varnaitienę, vedančią antrą skyrių, o taip pat mergaičių tinklinį, ir Zitą Visockienę, dirbančią su aštuonu skyriumi. Linkime joms daug sėkmės ir išvėrmės.

Rūpestingas tėvų komitetas su pirmininku Linu Norušu priešakyje darbuojasi lėšų rinkime. Spalio 17 d. vyko gerai pasisekusi tradicinė Golfo diena. Metinis mokyklos pobūvis numatytas balandžio mėnesį. Tėvų komiteto susirinkimai vyksta pirmą mėnesio šeštadienį mokyklos patalpose. Turintieji klausimų ar pasiūlymų kviečiami dalyvauti.

Sėkmės mokiniais, mokyklą lankantiems, mokytojams — ja nuolat tobulinantiems, ir tėvams — ja besirūpinantiems! Sniega Masiulienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.